

Evropská
komise

Reforma ochrany údajů v EU

Jaké výhody přinese podnikům v Evropě?

Informační přehled | Leden 2016

CS

Věra Jourová
Komisařka pro spravedlnost
spotřebitele a rovnost žen a mužů

Generální ředitelství pro
spravedlnost a spotřebitele

EU dosáhla politické dohody o reformě pravidel pro ochranu údajů. Nový soubor předpisů nejen vrátí občanům kontrolu nad jejich osobními údaji, ale také poskytne řadu výhod a příležitostí podnikům. Reforma bude fungovat jako klíčový předpoklad jednotného digitálního trhu a evropským občanům a podnikům umožní plně těžit z digitální ekonomiky.

JAKÁ JE SOUČASNÁ SITUACE? PROČ SE MUSÍ ZMĚNIT?

V současné době se musí podniky v EU zabývat 28 různými právními úpravami ochrany údajů. Tato roztržitost představuje nákladnou administrativní zátěž, která mnoha firmám, zejména malým a středním podnikům, ztěžuje přístup na nové trhy.

Reforma tuto byrokratickou zátěž odstraní. Nové předpisy například odstraní stávající povinnost podniků oznamovat údaje, které zpracovávají, jiným vnitrostátním orgánům pro ochranu údajů, což podniky v současné době stojí 130 milionů EUR ročně.

JAKÉ MÁME DŮKAZY?

Jednotlivci a podniky očekávají, že pravidla pro ochranu údajů budou soudržná a jednotně uplatňovaná napříč celou Evropskou unií. Více než 90 % Evropanů uvedlo, že chtějí stejná práva ochrany údajů v celé EU.

Reforma ochrany údajů pomůže podnikům získat zpět důvěru spotřebitelů k využívání jejich služeb. Podle průzkumu Eurobarometr z roku 2015 si osm z 10 lidí myslí, že nemají plnou kontrolu nad svými osobními údaji. Dvě třetiny lidí znepokojuje, že nemají kontrolu nad svými osobními údaji online.

Podnikům, které nedokážou odpovídajícím způsobem chránit osobní údaje jednotlivců, hrozí, že ztratí jejich důvěru. Bez této důvěry nelze, zejména v online prostředí, lidi přesvědčit k využívání nových produktů a služeb.

PŘÍKLAD 1: Umožnit podnikům v EU expandovat za hranice

Malá reklamní společnost chce rozšířit své působení z Francie do Německa. Její činnosti zpracování údajů v současné době podléhají v Německu samostatnému souboru předpisů a společnost bude muset jednat s novým regulačním úřadem. Náklady na právní poradenství a přizpůsobení obchodních modelů za účelem vstupu na tento nový trh mohou být neúměrně vysoké. Některé členské státy například účtují ohlašovací poplatky za zpracování údajů.

PO REFORMĚ OCHRANY ÚDAJŮ:

Nové předpisy pro ochranu údajů odstraní veškeré oznamovací povinnosti a související náklady. Cílem nařízení o ochraně údajů je odstranění překážek přeshraničního obchodu. To umožní snazší expanzi podniků všude v Evropě.

Zvláštní průzkum
Eurobarometr č. 431
Ochrana údajů, červen
2015

Právo a
spotřebitelé

PŘÍKLAD 2: Rovné podmínky pro společnosti z EU a mimo EU

Mezinárodní společnost s několika provozovnami v členských státech EU má online navigační a mapovací systém v celé Evropě. Správci údajů působící přes hranice musí v současné době vynakládat čas a peníze (na právní poradenství a na přípravu požadovaných formulářů nebo dokladů), aby splnili různé, a někdy protichůdné, povinnosti.

PO REFORMĚ OCHRANY ÚDAJŮ:

Nová pravidla poskytnou základ pro jednotný evropský zákon pro ochranu údajů, který nahradí stávající nekonzistentní mozaiku vnitrostátních zákonů. Kterákoli společnost, bez ohledu na to, zda je či není usazena v EU, bude muset uplatňovat zákon EU pro ochranu údajů, pokud bude chtít nabízet své služby v EU. Tím se vytvoří rovné podmínky pro všechny podniky; jedná se o rovnou soutěž v globalizovaném světě.

JAK NOVÉ PŘEDPISY UŠETŘÍ PENÍZE?

Nařízení zavede jednotný celoevropský zákon pro ochranu údajů, což znamená, že se společnosti budou moci zabývat pouze jedním zákonem, a nikoli 28. Přínos nových právních norem se odhaduje na přibližně 2,3 miliardy EUR ročně.

PŘÍKLAD 3: Snížení nákladů

Obchodní řetězec má své ústředí ve Francii a smluvní prodejny ve 14 dalších státech EU. Každá prodejna shromažďuje údaje týkající se zákazníků a předává je ústředí ve Francii k dalšímu zpracování.

SE STÁVAJÍCÍMI PŘEDPISY:

Francouzské zákony týkající se ochrany údajů se vztahují na zpracování prováděné ústředím, ale jednotlivé prodejny musí stále podávat zprávy svým vnitrostátním orgánům pro ochranu údajů, aby potvrdily, že zpracovávají údaje v souladu s vnitrostátním právem státu, kde se nacházejí. To znamená, že ústředí společnosti musí konzultovat místní právníky pro všechny své filiálky, aby zajistilo dodržování zákona. Celkové náklady vzniklé v důsledku požadavků na podávání zpráv ve všech zemích mohou být vyšší než 12 000 EUR.

PO REFORMĚ OCHRANY ÚDAJŮ:

Zákon o ochraně údajů bude ve všech státech EU stejný: jedna Evropská unie – jeden zákon. Aby se zajistilo, že smluvní prodejny dodržují místní zákony, nebude již nutné konzultovat místní právníky. Výsledkem jsou přímé úspory nákladů a právní jistota.

JAK REFORMA OCHRANY ÚDAJŮ PODNÍTÍ INOVACI A VYUŽÍVÁNÍ DAT VELKÉHO OBJEMU?

Podle některých odhadů by mohla hodnota osobních údajů evropských občanů do roku 2020 vzrůst na přibližně 1 bilion EUR ročně. Nové právní předpisy EU zajistí podnikům pružnost v oblasti ochrany základních práv jednotlivců.

Hlavními zásadami se stane „Ochrana údajů již od návrhu“ a „standardní nastavení ochrany údajů“. Tyto zásady budou podniky motivovat k inovacím a rozvoji nových nápadů, metod a technologií za účelem zabezpečení a ochrany osobních údajů. Podniky budou motivovány k tomu, aby k ochraně osobních údajů používaly techniky jako je anonymizace (odstranění informací, na jejichž základě lze identifikovat konkrétní osobu), pseudonymizace (nahrazení údajů určujících konkrétní

osobu umělými identifikačními kódy), a šifrování (kódování zpráv tak, aby je mohly číst pouze oprávněné osoby). Jsou-li osobní údaje plně anonymizovány, přestávají být osobními údaji.

Osobní údaje může nevratně anonymizovat podnik nebo lze anonymizované údaje rovněž získat pro použití v rámci dat velkého objemu.

Podniky by měly být schopny předvídat a informovat jednotlivce o potenciálních využitích a výhodách dat velkých objemů přestože doposud nejsou k dispozici přesné výsledky analýzy. Podniky by měly rovněž zvážit, zda je možné údaje za účelem dalšího budoucího zpracování anonymizovat. To by umožnilo uchovat nezpracované údaje pro účely dat velkých objemů a zároveň zaručilo ochranu práv jednotlivců.

Co to jsou data velkého objemu?

Výrazem data velkého objemu se označují velké objemy různých druhů údajů získávaných z různých druhů zdrojů, například od lidí, z počítačů nebo senzorů. Těmito údaji mohou být informace o počasí, satelitní snímkování, digitální fotografie a videa, přechodné záznamy nebo signály GPS. Data velkého objemu mohou zahrnovat osobní údaje: tj. jakékoli informace týkající se jednotlivce, jako jsou jména, fotografie, emailové adresy, bankovní údaje, příspěvky na sociálních sítích, zdravotní informace nebo počítačová IP adresa.

JEDNOTLIVCI BUDOU MÍT VĚTŠÍ KONTROLU. JAK TO POMŮŽE OBCHODU?

Nové právo na přenositelnost údajů jednotlivcům umožní, aby přenášeli své osobní údaje od jednoho poskytovatele služeb k druhému. Začínající podniky a menší společnosti budou moci mít přístup na datové trhy ovládané digitálními giganty a pomocí řešení zajišťujících ochranu soukromí budou moci přilákat více spotřebitelů. Tím se zvýší konkurenceschopnost evropské ekonomiky.

Jaké výhody přinese podnikům v Evropě?

PŘÍKLAD 4: Auta bez řidičů

Technologie v automobilech bez řidičů obnáší větší výměnu údajů získávaných z automobilu, včetně osobních údajů. Předpisy týkající se ochrany údajů jdou ruku v ruce s inovačními a pokrokovými řešeními. Například v případě nehody mohou automobily vybavené systémem tísňového volání eCall automaticky zavolat nejbližší záchrannou službu. Je to dokonalý příklad proveditelného a účinného řešení v souladu se zásadami EU týkajícími se ochrany údajů. S novými právními předpisy se fungování systému eCall stane z hlediska ochrany údajů snazším, jednodušším a účinnějším.

Zásadou ochrany údajů je, že pokud jsou osobní údaje shromažďovány k jednomu nebo k několika účelům, neměly by být dále zpracovávány způsobem, jenž je s původním účelem neslučitelný. To nebrání zpracování k odlišnému účelu ani neomezuje použití „nezpracovaných údajů“ v analýzách. Klíčovým faktorem při rozhodování, zda je nový účel neslučitelný s původním účelem, je to, zda je přiměřený. Při stanovení přiměřenosti se např. zohledňuje vliv na ochranu soukromí jednotlivců (např. konkrétní a cílená rozhodnutí o identifikovaných osobách) a zda jednotlivci mohou odůvodněně očekávat, že budou jejich osobní údaje použity k novému účelu. Takže v případě příkladu automobilů bez řidičů lze primární údaje použít k analýze toho, kde dochází k většině nehod a jak lze zabránit budoucím nehodám. Rovněž je lze využít k analýze dopravních toků, aby se omezily dopravní zácpy.

PŘÍKLAD 5: Výhody pro jednotlivce, výhody pro podniky

Nová malá společnost chce vstoupit na trh s nabídkou online internetových stránek pro sdílení obsahu na sociálních médiích. Na trhu už působí velké subjekty s velkým tržním podílem. Podle stávajících pravidel musí každý nový zákazník uvážít, zda znovu zadá osobní údaje, které hodlá poskytnout pro uvedení na nové internetové stránce. To může některé lidi uvažující o přechodu k nové společnosti odradit.

PO REFORMĚ OCHRANY ÚDAJŮ:

Právo na přenositelnost údajů usnadní potenciálním zákazníkům přenášení jejich osobních údajů mezi poskytovateli služeb. To podporuje konkurenceschopnost a povzbuzuje nové podniky na trhu.

CO JE TO JEDNOTNÉ KONTAKTNÍ MÍSTO?

V rámci jednotného datového trhu shodné právní normy na papíře nestačí. Předpisy musí být uplatňovány všude stejně. Jednotné kontaktní místo zefektivní spolupráci mezi orgány pro ochranu údajů ohledně záležitostí s důsledky pro celou Evropu. Společnosti budou muset jednat pouze s jedním orgánem, nikoli s 28 orgány.

Podnikům to zaručí právní jistotu. Podniky budou mít prospěch z rychlejšího rozhodování, z jediného partnera (zrušením několika různých kontaktních míst) a z menší byrokratické zátěže. Budou mít užitek z jednotnosti rozhodnutí, pokud totéž zpracování probíhá v několika členských státech.

Chcete se na něco zeptat?

http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_cs.htm

Kontaktujte službu Europe Direct:

00 800 67 89 10 11

<http://europa.eu/europedirect/>

JAKÉ JSOU PŘÍNOSY PRO MENŠÍ SPOLEČNOSTI (MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY)?

Malé a střední podniky budou v plné míře těžit ze zjednodušení právního prostředí. Například 11. bod odůvodnění nařízení specificky vyzdvihuje zásadu „zelenou malým a středním podnikům“, která prostupuje celým návrhem.

Zvláštní situace malých a středních podniků byla v našem návrhu reformy náležitě zohledněna a byla učiněna opatření, aby tyto podniky nebyly po administrativní stránce nadměrně zatěžovány.

Naprostá většina malých a středních podniků nebude muset jmenovat inspektora ochrany údajů. Týkat se to bude pouze podniků zabývajících se činnostmi, jež představují konkrétní rizika pro ochranu údajů (svou povahou, rozsahem nebo účely) – např. malých podniků zabývajících se vyhledáváním specialistů, které provádějí profilování jednotlivců. V malých podnicích nebude muset být inspektor ochrany údajů zaměstnancem na plný úvazek, ale mohl by být ad hoc konzultantem, a tudíž mnohem méně nákladný.

Pokud jde o povinnost provádět posouzení dopadu ochrany údajů, kritéria jsou velmi úzce zacílena na to, aby se týkala pouze zpracování údajů spojených s velkými riziky (například, osobní údaje v rozsáhlých evidencích genetických nebo biometrických údajů dětí). To se však bude opět týkat pouze velmi malé části malých a středních podniků.

Malé a střední podniky budou osvobozeny od povinnosti sestavovat dokumentaci o svých činnostech zpracovávání údajů.

